

ADRODDIAD I'R CABINET
24 Tachwedd 2015

Aelod Cabinet: Cyngorydd Peredur Jenkins – Aelod Cabinet Adnoddau

Pwnc: Rhaglen Gyfalaf 2015/16 - Adolygiad Ail Chwarter
(30 Medi 2015)

Swyddog Cyswllt: Dafydd L Edwards – Pennaeth Cyllid

Y penderfyniad a geisir / Pwrpas yr adroddiad

Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd yr ail chwarter (sefyllfa 30 Medi 2015) o'r rhaglen gyfalaf, a chymeradwyo'r ariannu addasedig a gyflwynir yn rhan 2.2 – 2.7 o'r adroddiad, sef:

- cynnydd £965,000 mewn defnydd o fenthyca heb gefnogaeth
- cynydd £3,278,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau
- cynnydd £154,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf
- cynnydd £300,000 mewn defnydd o gyfraniadau refeniw
- lleihad £17,000 mewn defnydd o'r gronfa gyfalaf
- cynnydd £847,000 mewn defnydd o gronfeydd adnewyddu

Cymeradwyo'r trosglwyddiad cyllidol (yn unol â gofynion y rheolau gweithdrefn ariannol berthnasol) o £200,000 rhwng dau gynllun, sef rhwng cynllun Ail-leoli Llyfrgell Bala (Adran Economi a Chymuned) a chynllun ysgolion yn nalgyloch y Berwyn (Adran Addysg).

Cyflwyniad / Crynodeb

Cyflwynir yr adroddiad technegol yma fel rhan o broses monitro'r gyllideb 2015/16. Prif ddiben yr adroddiad yw cyflwyno'r rhaglen ddiwygiedig a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol. Mae'r adroddiad mewn 2 rhan:

Rhan 1: Dadansoddiad fesul Adran o'r rhaglen gyfalaf £81.6m am y 3 blynedd 2015/16 – 2017/18.

Rhan 2: Eglurhad o ffynonellau ariannu'r cynnydd net oddeutu £5.5m ers yr adolygiad diwethaf, gyda £3.3m o'r cynnydd oherwydd fwy o grantiau.

Y Cabinet sydd wedi'i awdurdodi i addasu'r rhaglen gyfalaf. Gofynnir am gymeradwyaeth i'r rhaglen arfaethedig (rhan 1) a'i ariannu (rhan 2).

Mae gweddill yr adroddiad er gwybodaeth:

Rhan 3: Symudiadau o 2015/16 i 2016/17

Rhan 4: Gwariant 6 mis cyntaf 2015/16.

Prif Gasgliadau:

Y prif gasgliadau sydd yn codi o'r sefyllfa ddiwygiedig yw -

- Fod cynlluniau pendant mewn lle i fuddsoddi dros £42m yn 2015/16, gyda £16m wedi'i ariannu trwy ddenu grantiau penodol.
- Llwyddodd y Cyngor i wario ychydig dros £18.9m, sef dros 44% o'r gyllideb ar gynlluniau cyfalaf yn ystod y 6 mis cyntaf o 2015/16, o'i gymharu â 33% yn y cyfnod cyfatebol llynedd.
- Ni achoswyd unrhyw golled ariannu i'r Cyngor ble gwelwyd cynlluniau yn llithro.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

Rhaid sicrhau trefniadau ariannu priodol ar gyfer cynlluniau'r Cyngor i wario ar gyfalaf, a rhaid i'r Cabinet gymeradwyo'r rhaglen gyfalaf a'r ffynonellau ariannu.

Mater o drefn yw ymgorffori ariannu trwy grant, ond hefyd mae angen delio gyda sefyllfaoedd lle bu newid rhwng blynyddoedd mewn proffil gwario a newid mewn gwerth cyfraniadau a derbyniadau cyfalaf.

Argymhellir yma gamau er mwyn sicrhau ffynonellau ariannu pendant am gynlluniau cyfalaf 2015/16 - 2017/18.

Ystyriaethau perthnasol

Materion technegol ynghylch ariannu'r cynlluniau sydd gerbron ac mae ymhygiadau a dadleuon eisoes wedi'u cyfarch wrth fabwysiadu'r cynlluniau cyfalaf unigol.

Camau nesaf ac amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion i ariannu'r rhaglen.

Barn yr Aelod Lleol

Dim yn berthnasol.

Barn y Swyddogion Statudol

Y Prif Weithredwr:

Mae'n dda gweld y proffil gwariant ar gyfer 6 mis cyntaf y flwyddyn o'i gymharu â'r flwyddyn ddiwethaf. Yn amlwg, ni fydd rheoli cyllideb gyfalaf byth yn fater statig ac, yn amlwg, mae'n rhaid gwneud rhai addasiadau yn ystod unrhyw flwyddyn. Rwy'n cymeradwyo'r adroddiad.

Y Swyddog Monitro:

Mae'r camau a argymhellir yn yr adroddiad yn unol â gofynion y cyfansoddiad.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiad

Adroddiad manwl yn rhan 1-4.

1 RHAGLEN GYFALAF 2015/16 i 2017/18

1.1 Gweler isod gymhariaeth o'r rhaglen gyfalaf hyd at ddiwedd Medi 2015 yn erbyn yr adolygiad diwethaf:

SYMUDIAD O'R CHWARTER CYNTAF I DDIWEDD YR AIL CHWARTER

	ADOLYGIAD DIWEDD MEHEFIN				ADOLYGIAD DIWEDD MEDI				CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS YR ADOLYGIAD DIWETHAF
	2015/16	2016/17	2017/18	CYFANSWM	2015/16	2016/17	2017/18	CYFANSWM	
ADRAN	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Addysg	14,869	16,449	5,703	37,021	14,122	15,998	7,959	38,079	1,058
Cyllid	804	560	-	1,364	691	653	-	1,344	(20)
Economi a Chymuned	5,147	656	-	5,803	5,748	1,315	-	7,063	1,260
Tai	3,153	2,238	-	5,391	4,768	2,237	-	7,005	1,614
Oedolion, Iechyd a Llesiant	775	397	155	1,327	572	693	155	1,420	93
Plant a Theuluoedd	10	-	-	10	10	-	-	10	-
Prifffyrdd a Bwrdeistrefol	4,378	1,979	2,702	9,059	4,062	3,654	2,413	10,129	1,070
Cefnogaeth Gorfforaethol	61	105	-	166	353	114	-	467	301
Rheoleiddio	12,013	3,619	18	15,650	11,956	3,797	51	15,804	154
Ymgynghoriaeth	128	-	-	128	102	23	-	125	(3)
Corfforaethol	-	202	-	202	-	202	-	202	-
CYFANSWM	41,338	26,205	8,578	76,121	42,384	28,686	10,578	81,648	5,527

2 NEWIDIADAU I'R FFYNONELLAU ARIANNU

2.1 Mae cynnydd o £5.527m yn y gyllideb ar gyfer y rhaglen gyfalaf tair blynedd ers sefyllfa'r adolygiad diwethaf. Nodir isod y ffynonellau ariannu arfaethedig ar gyfer hyn:

ARIANNU	ADOLYGIAD DIWEDD MEHEFIN			ADOLYGIAD DIWEDD MEDI			CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS YR ADOLYGIAD DIWETHAF
	2015/16	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	2017/18	
	£000	£000	£000	£'000	£'000	£000	
Benthyca gyda chefnogaeth	6,637	6,637	2,817	6,637	6,637	2,817	-
Benthyca heb gefnogaeth	7,392	7,424	0	6,775	7,386	1,620	965
Grantiau a Chyfraniadau	13,210	8,027	2,886	15,988	8,191	3,222	3,278
Derbyniadau Cyfalaf	1520	514	0	1,529	659	-	154
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	4,484	1,245	0	4,484	1,245	300	300
Cronfa Cyfalaf	3,353	859	155	2,390	1,805	155	(17)
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	4,742	1,499	2,720	4,581	2,763	2,464	847
CYFANSWM	41,338	26,205	8,578	42,384	28,686	10,578	5,527
CYFANSWM 3 MLYNEDD			76,121			81,648	

2.2 Benthyca Heb Gefnogaeth

Cynnydd net o £965,000 yn y dull yma o ariannu yn bennaf ar gyfer

- **Cynlluniau Cronfa Benthyciadau Canol Tref (Adran Economi a Chymuned) £50,000 yn 2015/16 a £650,000 yn 2016/17**

Benthyciad gan Lywodraeth Cymru am gyfnod o 15 mlynedd i'w ddefnyddio i adfywio canol trefi gan leihau'r nifer o eiddo gwag a chefnogi canol trefi i arallgyfeirio (adroddiad Cabinet 14 Ebrill 2015).

- **Cynlluniau Rheoli Carbon (Adran Rheoleiddio – Uned Eiddo) £307,476 yn 2015/16**

Cynlluniau rheoli carbon newydd sydd yn cael eu hariannu drwy fenthyciad Salix – (£250k uwchraddio goleuadau ysgolion cynradd a £57,476 Pwll Nofio Bangor).

2.3 Grantiau a Chyfraniadau

Cynnydd net o £3,278,000 yn y dull yma o ariannu yn bennaf oherwydd:

- **Prosiect 'ECO' Arbed (Energy Companies Obligation) (Adran Tai) £1,631,277 yn 2015/16**

Derbyniwyd grant drwy raglen Cartrefi Clyd Llywodraeth Cymru ac yn benodol drwy brosiect 'ECO' Arbed, sydd yn cefnogi cynlluniau effeithlonrwydd ynni ar sail ardal mewn cymunedau difreintiedig. Yr ardal berthnasol yn yr achlysur yma yw ardal Peblig, Caernarfon. Mae'n hanfodol fod y grant yn cael ei ddefnyddio a'i hawlio yn llawn cyn 31 Mawrth 2016.

- **Cartgylchu (Adran Prifffyrdd a Bwrdeistrefol) £600,000 yn 2015/16**

Derbyniwyd grant drwy Raglen Weithredu'r Cynllun Gwastraff ac Adnoddau (WRAP – Waste Resources Action Programme) a ariennir gan Lywodraeth Cymru, i brynu biniau 'cartgylchu' ar gyfer y strategaeth wastraff.

- **Cynlluniau Ysgolion Ganrif 21 (Adran Addysg) £500,000 yn 2017/18**
Gwnaethpwyd cais llwyddiannus i'r Llywodraeth i ehangu cynllun gwelliannau i ysgolion yn nalgylch y Berwyn o £1 miliwn, a gwelir yma 50% o gyfraniad gan y Llywodraeth ar ffurf grant i'r rhaglen (adroddiad Cabinet 15 Medi 2015) (gweler hefyd 2.5 a 2.6 isod.)
- **Canolfan Iaith Bangor (Adran Cefnogaeth Gorfforaethol) £300,000 yn 2015/16**
Derbyniwyd grant Cronfa Buddsoddi Cyfalaf gan Lywodraeth Cymru mewn perthynas â datblygu Canolfan Iaith i hybu'r Gymraeg yng Ngwynedd, drwy brynu ac addasu Gweithdy Menai, Lon Bopty, Bangor.
- **Ail leoli Llyfrgell i Ganolfan Glaslyn, Porthmadog (Adran Economi a Chymuned) £250,000 yn 2015/16**
Derbyniwyd grant arloesi CyMAL ('Museums, Archives and Libraries Wales) gan y Llywodraeth ar gyfer ail leoli Llyfrgell Porthmadog (gweler hefyd 2.4 isod).

2.4 Derbyniadau Cyfalaf

Cynnydd net o £154,000 yn y dull yma o ariannu yn bennaf ar gyfer:

- **Ail leoli Llyfrgell i Ganolfan Glaslyn, Porthmadog (Adran Economi a Chymuned) £58,000 yn 2015/16**
Ariannu cyfatebol gan y Cyngor ar gyfer y cynllun yma (gweler hefyd 2.3 uchod).
- **Cyfleusterau Harbwr a Thraeth Pwllheli (Adran Economi a Chymuned) £45,000 yn 2015/16**
Ariannu pryniant tiroedd bychan gan Swyddfa'r Goron ar Benrhyn Glan Don (rhan o becyn o waith sydd yn gysylltiedig â chynllun Academi Hwyllo).

2.5 Refeniw Adrannol

Cynnydd o £300,000 yn 2017/18 sef gwariant ymrwymedig ychwanegol ar gynllun Ysgolion Dalgylch y Berwyn (Adran Addysg), sydd yn rhan o'r pecyn cynlluniau Ysgolion Ganrif 21 (adroddiad Cabinet 15 Medi 2015) (gweler hefyd 2.3 uchod a 2.6 isod).

2.6 Cronfa Cyfalaf

Lleihad net o £17,000 yn y dull yma o ariannu oherwydd

- **Systemau Technoleg Gwybodaeth (Adran Gyllid)** - trosglwyddiad o £45,000 allan o'r rhaglen gyfalaf i ariannu costau refeniw
- **Rhaglen Ysgolion Ganrif 21 (Adran Addysg)** - cynnydd o £27,353 yn y gwariant ar Ysgol Bro Llifon i ariannu prisiau uwch ar y cynllun
- **Rhaglen Ysgolion Ganrif 21 (Adran Addysg)** - yng ngoleuni'r cynnydd yn y cynllun yn nalgylch y Berwyn o £1 miliwn (gweler hefyd 2.3 a 2.5 uchod), a chytundeb rhwng yr Adran Addysg a'r Adran Economi a Chymuned ynglŷn â'r pecyn ariannu, mae angen felly trosglwyddiad cyllidol o £200,000. Defnyddir cyllideb y cynllun Ail-leoli Llyfrgell Bala (Adran Economi a Chymuned) ar gyfer y trosglwyddiad yma.

2.7 Cronfeydd Adnewyddu

Cynnydd net o £847,000 yn y defnydd o gronfeydd adnewyddu, yn bennaf gan yr Adran Briffyrdd a Bwrdeistrefol ar gyfer:

- **Cerbydau £459,010 dros 3 mlynedd.**
Pryniant o gerbydau yn hytrach na drwy drefniant les.
- **Biniau Gwastraff a Sgipiau £183,700 yn 2015/16**
Pryniant uwch oherwydd mwy o alw am finiau a sgipiau yn sgil y strategaeth wastraff.

2.8 Argymhelliad

Gofynnir i'r Cabinet dderbyn y rhaglen gyfalaf diwygiedig ar gyfer 2015/16 i 2017/18, a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu berthnasol (para. 2.2 i 2.7 uchod).

Gofynnir ymhellach i'r Cabinet gymeradwyo trosglwyddiad cyllidol (yn unol â gofynion y rheolau gweithdrefn ariannol berthnasol) o £200,000 rhwng dau gynllun, sef rhwng cynllun Ail-leoli Llyfrgell Bala (Adran Economi a Chymuned) a chynllun ysgolion yn nalgylch y Berwyn (Adran Addysg) (para. 2.6 uchod).

3 PROFFILIAU GWARIANT BLYNYDDOL

3.1 Cyfanswm lefel yr ail-broffilio yn y rhaglen gyfalaf o 2015/16 i 2016/17 hyd yma yw £4,908,490. Mae'r ffigyrau yn rhan 1 o'r adroddiad yn adlewyrchu hyn, gyda'r prif eitemau fel a ganlyn –

Cynlluniau wedi'u hariannu o adnoddau'r Cyngor:-

- Ysgolion Ganrif 21 (Adran Addysg) £2,191,110
- Cerbydau'r Cyngor (Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) £1,515,310
- Cynllun 'EDRMS' ('electronic document and records management system') (Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant) £296,000

3.2 Ni fydd yr ail-broffilio uchod yn golygu unrhyw golled grant.

3.3 Mae amrywiol resymau dilys tu ôl i'r ail-broffilio mewn sawl achos, ond gall yr oedi cyn gweithredu'r cynlluniau yma olygu bod gwasanaethau yn ymdopi'n hirach gyda'r asedau cyfredol heb eu gwella.

4 GWARIANT CYFALAF 6 MIS CYNTAF 2015/16

4.1 Mae'r tabl isod yn dadansoddi sefyllfa gwir wariant cyfalaf adrannau'r Cyngor ar ddiwedd yr ail chwarter (6 mis), gyferbyn â'r rhaglen gyfalaf diwygiedig ar gyfer 2015/16 (blwyddyn gyfan) –

CRYNODEB	RHAGLEN GYFALAF BLWYDDYN LLAWN (adolygwyd Medi) 2015/16 £'000	GWIR WARIANT Y 6 MIS HYD AT 30/09/2015 £'000
Addysg	14,122	4,382
Cyllid	691	173
Economi a Chymuned	5,748	3,736
Tai	4,768	887
Oedolion, Iechyd a Llesiant	868	180
Plant a Theuluoedd	10	2
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	4,062	1,713
Cefnogaeth Gorfforaethol	353	0
Rheoleiddio	11,956	7,834
Ymgynghoriaeth	102	32
CYFANSWM	42,680	18,939

Mae rhai adrannau yn ymddangos i fod yn gwario'n sylweddol llai na hanner y gyllideb flynyddol hyd yma, sef Adran Addysg (yn bennaf oherwydd proffil gwariant cynlluniau Ysgolion Garrif 21) a'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol (yn bennaf oherwydd proffil gwariant ar adnewyddu cerbydau). Er hynny mae'r adrannau yn hyderus y byddent yn gwario yn unol â'r rhaglen erbyn diwedd yr ail hanner o'r flwyddyn.

Mae'r Adran Rheoleiddio yn dangos gwariant sylweddol yn y chwe mis cyntaf o'r flwyddyn, yn bennaf oherwydd gwariant rhaglunedig ar Bont Briwet, Penrhyndeudraeth. Adroddwyd yn y gorffennol fod yna elfen o risg ariannol i'r Cyngor gyda'r cytundeb yma, sy'n parhau yn destun trafodaethau rhwng y partiion, ond bellach mae swmp y gwariant wedi digwydd, a'r risg ariannol i'r Cyngor wedi lleihau. Llwyddodd yr Adran felly i reoli'r cytundeb heb alw am gyfraniad ychwanegol yn gorfforaethol.

4.2 Mae dros £18.9m wedi ei wario yn ystod y chwe mis cyntaf, sef 44% o'r gyllideb.

CRYNODEB	ADOLYGIAD DIWEDD MEDI 2015/16	ADOLYGIAD DIWEDD MEDI 2014/15	CYNNYDD / (LLEIHAD)
Cyllideb Blwyddyn Gyfan	£42.7miliwn	£45.0miliwn	(£2.3miliwn)
Gwariant y 6 mis cyntaf	£18.9miliwn	£14.9miliwn	£4.0miliwn
Gwariant fel canran o'r gyllideb	44%	33%	11%

4.3 Er gwaethaf yr ail broffilio, mae'r gyfran sydd wedi'i wario eleni yn gyfatebol uwch na'r sefyllfa adeg yma'r llynedd.